

	วิธีปฏิบัติงาน โรงพยาบาล ภูเขียวเฉลิมพระเกียรติ	เรื่อง แนวทางการจัดการศพติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ	
		รหัสเอกสาร WI-IC-01.16	แก้ไขครั้งที่ 01
		วันที่บังคับใช้ 1 ตุลาคม 2562	หน้า 1 จาก 3
ผู้รับผิดชอบ (นางอภิษญา อัครกิตติศักดิ์) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ เลขาธิการงานการป้องกันและ ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล	ผู้ตรวจสอบ (นางเพ็ญนุฎฐา ตาปราบ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล	ผู้อนุมัติ (นายสิทธิชัย คุณะวัฒน์กุล) นายแพทย์ชำนาญการ ประธานคณะกรรมการป้องกันและ ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล	

1. วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/จุดเน้น

1.1 เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อจากศพ ไปสู่บุคลากรหรือสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

2. คำจำกัดความ

2.1 ศพติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ หมายถึง ผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาขณะรับการรักษาในโรงพยาบาลและเสียชีวิตในโรงพยาบาลหรือญาติขอนำกลับไปเสียชีวิตที่บ้าน

3. ขั้นตอน/แนวทางปฏิบัติ

การจัดการศพติดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ ตามแนวทางการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 2 (Biosafety-Level 2) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อจากศพไปสู่อุปกรณ์หรือสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ควรปฏิบัติดังนี้

3.1 ทำความสะอาดศพ/เปลศพ/ห้องเก็บศพ

3.1.1 เจ้าหน้าที่สวมผ้ากันเปื้อน ถุงมือ และปิดปาก-จมูก และสวมรองเท้าบูทขณะปฏิบัติงาน

3.1.2 ทำความสะอาดศพเช่นเดียวกับเช็ดตัวผู้ป่วย

3.1.3 ใช้สำลีอุดจมูกและทวารเพื่อป้องกันการไหลของสารคัดหลั่งจากศพ

3.1.4 ใส่เสื้อผ้าที่ญาติต้องการหรือญาติเตรียมมา ใส่ให้กับศพ

3.1.5 ใส่โลงศพไม้ ใส่โลงเย็น

3.1.6 กรณีที่มีสารคัดหลั่งจากศพเปื้อนสิ่งแวดล้อมให้เช็ดออกให้มากที่สุด จากนั้นใช้ผ้าชุบ 0.5% Hypochlorite เช็ดถูให้หมดๆ แล้วทิ้งไว้ 30 นาที จึงใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดออก

3.1.7 ถอดรองเท้าบูท ถุงมือ ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปากปิดจมูก ใส่ลงในถังที่จัดไว้ให้เรียบร้อย ล้างมือด้วยสบู่ผสมน้ำยาทำลายเชื้อ (ให้ล้างมือแบบ Hygienic hand washing)

3.2 กรณีที่ต้องตรวจศพ

3.2.1 ต้องสวมเครื่องป้องกันร่างกาย – บุคลากรที่ตรวจศพ ต้องสวมถุงมือสั้นทุกครั้งสัมผัสศพ และต้องสวมถุงมือชนิดยาวในกรณีที่ต้องผ่าตัดตัดสอ่มือในช่องอกหรือช่องท้องของศพ สวมผ้าปิดปาก จมูกชนิดธรรมดา สวมแว่นป้องกันตา ผ้าพลาสติกกันเปื้อน ในขณะที่ตรวจศพ ผ้าศพ และขณะฉีดยาศพ สวมรองเท้าบูท

3.2.2 เปิดน้ำที่ใช้ทำความสะอาดศพให้ไหลตลอดเวลาขณะที่ผ่าศพ

3.2.3 ถ้าจำเป็นต้องเลื่อยกระดูกให้ใช้เลื่อยมือ (เลี่ยงการใช้เลื่อยไฟฟ้าที่จะทำให้สารน้ำจากศพ

พุ่งกระจาย)

3.2.4 ใช้ฟอร์มาลินแช่ชิ้นเนื้อก่อนนำไปตรวจ

3.2.5 ห่อศพด้วยผ้าพลาสติกห่อศพให้เรียบร้อย

3.3 Gift set สำหรับศพติดเชื้อดื้อยา

3.3.1 ผ้าปิดปากปิดจมูก 3 ชิ้น

3.3.2 ถุงมือ disposable 3 คู่

3.3.3 ผ้ายางกันเปื้อน 3 ชั้น

3.3.4 นํ้ายาทำลายเชื้อ 2 ซอง

3.3.5 ถุงแดง 2 ถุง

3.3.6 คำแนะนำในการจัดการศพ

3.3.7 ลำสีก้อนเล็ก 20 ก้อน

3.4 คำแนะนำในการทำความสะดวก/อาบนํ้าศพ (สำหรับญาติ)

เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อจากการทำความสะอาด/อาบนํ้าศพ ไปสู่บุคลากรหรือสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ให้ปฏิบัติดังนี้

3.4.1 นํ้าศพวางบริเวณที่คาดว่าจากการล้างศพไม่ไหลลงสู่ท่อระบายน้ำ ให้นํ้าล้างศพไหลไปบริเวณที่แสงแดดส่องถึง

3.4.2 สวมผ้ากันเปื้อน ถุงมือ และปิดปาก-จมูก และสวมรองเท้าบูทขณะทำความสะอาด

3.4.3 ทำความสะดวกเช่นเดียวกับเช็ดตัวผู้ป่วย

3.4.4 ใช้สำลีอุดจมูกและทวารเพื่อป้องกันการไหลของสารคัดหลั่งจากศพ

3.4.5 ใส่เสื้อผ้าที่ญาติต้องการหรือญาติเตรียมมา ใส่ให้กับศพ

3.4.6 ใส่รองเท้า - ใส่รองเท้า

3.4.7 กรณีที่มีสารคัดหลั่งจากศพเปื้อนสิ่งแวดล้อมให้เช็ดออกให้มากที่สุด จากนั้นใช้ผ้าชุบ 0.5% Hypochlorite (ยาทำลายเชื้อ) เช็ดถูให้หมดๆ แล้วทิ้งไว้ 30 นาที จึงใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดออก ถอดรองเท้าบูท ถุงมือ ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปากปิดจมูก ใส่ลงในถุงแดงที่จัดไว้ให้เรียบร้อย ล้างมือด้วยสบู่ 1-2 รอบ

3.5 การทำความสะอาดโลงเย็น

3.5.1 สวมผ้ากันเปื้อน ถุงมือ และปิดปาก-จมูก และสวมรองเท้าบูทขณะทำความสะอาดโลง

3.5.2 ปล่อยนํ้าให้ออกจากโลงให้มากที่สุด เช็ดด้วยผ้าออกให้มากที่สุดเช็ดด้วยผ้าชุบ 0.5%

Hypochlorite (ยาทำลายเชื้อ) ทิ้งไว้ 30 นาที เช็ดด้วยผ้าชุบผงซักฟอกและตามด้วยนํ้าสะอาด ปล่อยให้แห้ง ผ้าที่ใช้เช็ดทั้งหมดใส่ถุงแดง

3.5.3 ถอดรองเท้าบูท ถุงมือ ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปากปิดจมูก ใส่ลงในถุงแดงที่จัดไว้ให้เรียบร้อย ล้างมือด้วยสบู่ 1-2 รอบ

3.5.4 ขยะในถุงแดงให้นำไปฝากทิ้งที่ รพสต.ใกล้บ้าน ห้ามกำจัดเอง

3.6 ทำความสะอาดเครื่องป้องกันร่างกายทุกชนิดโดยแช่ในนํ้ายาทำลายเชื้อ 0.5 % Hypochlorite นาน 30 นาที ก่อนนำไปซักล้างตามปกติ

4. ตัวชี้วัด

4.1 อัตราการปฏิบัติตามแนวทาง

4.2 อัตราการจ่าย MDR Set

5. เอกสารอ้างอิง

5.1 แนวทางการจัดการการต้อยาด้านจุลชีพในโรงพยาบาล การพัฒนาการสาธารณสุข Service Plan : Ration Drug Use สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักบริหารการสาธารณสุข

6. ภาคผนวก

6.1 Flow Chart แนวทางการจัดการศพติดเชื้อต้อยาด้านจุลชีพ (เอกสารแนบท้าย 1)

Flow Chart แนวทางการจัดการศพติดเชื้ออหิวาต์เฉียบพลัน

